

فیل طوری!

محمد مهدی قاسمی
مدال آور المپیاد
سواد رسانه ای

«دست رواز روی دکمه فیلترینگ بردار لطفا!» این جمله ای بود که یکی از نوجوانها در بخش کامنت ها نوشته بود. برایم سوال پیش آمد که چه کسی باید دقیقا چه کار کند و قضیه فیلترینگ اصلا از کجا آمده است. آمدنش برای چه بوده و آخر قرار است به کجا برود و وطن نهایی اش کجاست؟

برای شروع، می خواستم بدانم چند سایت در ایران فیلتر شده اند. به همین دلیل تصمیم گرفتم از رسانه هایی استفاده کنم که یا از اول نسخه ایرانی اش را استفاده می کردیم یا جایگزین شدند.

بدون معطلی رفتم و فهرستی تهیه کردم از موتورهای جستجوگر ایرانی که زمانی جایگزین گوگل سرچ شده بودند و اصلا توقعات را برآورده نکردند. موتور جستجوگر سلام، پارسیجو، جست و جو و در نهایت موتور جستجوگر یوز؛ چقدر موتور!! به قید قرعه یوز را انتخاب کردم. نوشتم چند سایت در ایران فیلتر هستند که اصلا نفهمیدم چه شد!

بی خیالش شدم. گوگل را باز کردم و دیدم آخرین آماری که منتشر شده مربوط به سال ۸۷ بوده که پنج میلیون سایت در ایران فیلتر بودند. از تعداد سایت هایی که الان فیلتر شدند آمار موثقی وجود ندارد، اما قطعا با گسترش اینترنت در اوایل دهه ۹۰،

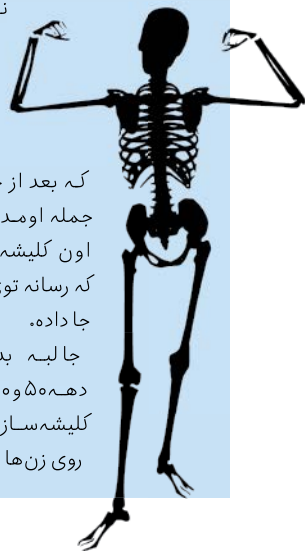

فاطمه زارع کار
مدال آور المپیاد
سواد رسانه ای

می خوایم از کلیشه بدن براتون بگیم و برای این که خیلی خوب جابفته که قراره درباره چی صحبت کنیم به مثال می زنم: - بین پسره خیلی خوشتیپ و خوش اندام بود.

من هیچ تصویری از این پسر بهت ندادم. فقط دوتا صفت ازش گفتم. هر تصویر ظاهری که بعد از خوندن این جمله اومد تو ذهنتون، اون کلیشه بدنی است که رسانه توی ذهن شما جا داده.

جالبه بدو نید! در دهه ۵۰ و ۶۰ در هالیوود، کلیشه سازی بدن بیشتر روی زن ها انجام می شد

زیبایی دوره ای!

ولی جالبه از سال ۱۹۸۰ کلیشه های بدن با توجه به معیارهای زیبایی دوره خودش ساخته میشن. همه مون فکر کنم احتمالا عکس دلربای سوگولی ناصرالدین شاه رو دیدیم.

جالبه بدونید ۱۳مرد به خاطر طرد شدن توسط این بانو خودکشی کردند! یعنی می خوام بگم با توجه به معیار زیبایی و کلیشه های بدن ساخته شده همون دوران، انسان ها کسی رو زیبا یا زشت می دیدن و حتی در این حد عاشق و محو زیبایی میش می شدن که خودکشی کنن. یعنی اون زمان اگر بانو امبر هرد (که معرف حضور همتون هستن) بودن با توجه به معیار زیبایی اون زمان جزو آدم های بدقیافه طبقه بندی می شدن.

چندین سال دیگه خود مون به کلیشه های بدن الان می خندیم! اصلا ما همین الانشم به موهای سیخ سیخی که قبلا جزو جذابیت ها بود، می خندیم. فکر نکنید بدقیافه هستید. ظاهر شما با معیار زیبایی و کلیشه های دوره تون یکی نیست.

بابا اصلا دوره اشتباهی هستین وگرنه همتون مثل تاج السلطنه کلی

فرهنگی و مذهبی	اجتماعی	خدمات اینترنتی	علمی و آموزشی
<ul style="list-style-type: none"> مراجع و کتب معارف و منابع اسلامی قرآن سینما و هنر انقلاب اسلامی سینما و دفاع مقدس مختصرات و تفاسیر ادبیات و شعر گردشگری و میراث فرهنگی 	<ul style="list-style-type: none"> خانواده سنگ زندگی گروه و گروهان ورزش و جوانان بازار شغل و حجاب فرهنگ و آسودگی جستجو و نمایشگاه مؤسسات عام المنفعه 	<ul style="list-style-type: none"> مرکز دانلود و آپلود برم ابزار های موبای خدمات سایت و وبلاگ میراث و ثبت دامنه طراحی و برنامه نویسی سنگ های اجتماعی آلایزهای گنگو اصول و ثبت کار سنی موتورهای جستجو 	<ul style="list-style-type: none"> پرستی و سلامت علوم پایه فیزیک و فضا مکانیک و مهندسی کتابخانه ها و منابع علمی دانشگاه ها و مراکز علمی علوم انسانی فصلی و حقوق
خبر و رسانه	دولت الکترونیک	تفریح و سرگرمی	کار و سرمایه ایرانی
<ul style="list-style-type: none"> بانکهای دیجی سرمایه های داخلی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی 	<ul style="list-style-type: none"> خدمات قضایی و امنی خدمات اقتصادی و رفاهداری وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها وزارتخانه ها و نهادها 	<ul style="list-style-type: none"> بازیهای رایانه ای سرمایه های داخلی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی 	<ul style="list-style-type: none"> سرمایه های داخلی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی سرمایه های خارجی

این عدد چندین و چند برابر شده است. در بین سایت های فیلتر شده اسم های جالبی به چشم می خورد؛ گوگل، بینگ، فیسبوک، توئیتر، سفارتخانه انگلیس و از همه جالب تر وبگاه های روسای جمهور سابق.

البته فیلترینگ که برای اولین بار از سال ۱۳۸۱ در ایران عملیاتی شده همیشه هم ناموفق نبوده و از انصاف نگذیرم عملکردهای مثبت زیادی هم داشته است. مثلا وقتی می خواستم فیلم صحبت های برخی کارشناسان را تماشا کنم نیاز به یک سرویس اشتراک گذاری ویدئو داشتم. ناخودآگاه یکی از vod های داخلی را انتخاب کردم. اصلا حواسم نبود که پخش کننده های خارجی دیگری هم هستند. از حق هم نگذیرم این vod که ایمش را نمی برم که تبلیغ نشود ولی حتما معرف حضور شما هم هست؛ در ایران بعد از گوگل در رتبه اول است و در رتبه بندی سایت های جهانی مقام پنجاه و دوم را کسب کرده.

شاید بتوانیم تأثیرگذارترین عملیات فیلترینگ که ما نوجوان ها به یاد داریم را عملیات تلگرام نامگذاری کنیم. البته آخرش نفهمیدیم دکمه فیلترینگ دست که بود و چه شد و چه کسی بالاخره فشارش داد. به قول یک شاعر؛
چو فیلتر شد تلگرام روزگاری / گروهی فوری اش کردند یاری
اگر چه اپ آن فیلتر نمودند / ولی درهای پشتیاش گشودند
و ما هم درهای پشتی را پیدا کردیم و در را باز کردیم.
احتمالا قبل از خواندن این متن در جواب این که دوازدهم مارس یا بیست و دوم اسفند چه روزی است، شانه هایمان را بالا می انداختیم اما الان باید کم کم دوزاری اش جا افتاده باشد که این روز، روز جهانی مبارزه با سانسور اینترنتی است.
خیلی وقت ها ما نوجوان ها فیل طوری از روی این اقدامات رد می شویم و انتقاد می کنیم و خردشان می کنیم. حالا هرچقدر بقیه به ما بگویند این که داری از روبیش رد می شوی چقدر مفید است یا چقدر مضر؛ ما کار خودمان را انجام می دهیم.

کشته می دادین.

مثلا توی دوران قاجار وقتی می گفتی مرد خوشتیپ، به مرد شکم دار سبیلو تو ذهن طرف نقش می بست، فکر کن.
رسانه ها با کلیشه سازی بدن باعث میشن ما چه اندامی رو زیبا ببینیم و کدوم رو نه. مطمئنا بارها خودتون گفتین یا شنیدین؛

- من چرا اینقدر کوتاه.
- چشمم چرا این رنگیه.
- خوش به حالش. چقدر دماغش کوچیکه.
و هزاران چیز دیگری که خودتون احتمالا باهاشون مواجه شدید.

منظور خیلی از فیلم هایی که این روزها در خصوص کلیشه بدن ترند میشن این نیست که با قد ۱۵۵ سانتی متر، ۵۰ کیلو وزن باشه و بگی من کلیشه های بدن رو نادیده می گیرم، خودتون با این ترندها گول نزنید که ورزش نکنید و اضافه وزن تون رو کم نکنید. منظور کلیشه بدن اینه که وقتی بدن تون سالم و مناسبه، فشار آوردن بهش تا وقتی که شکل غیرعادی و مطابق با معیارهای زیبایی روز رو بگیره و در نهایت همه مون را یک شکل کنه مخالفت می کنه و میگه ظاهر طبیعی ات رو دوست داشته باش.

سواد رسانه ای

پلنگ صورتی در آنابل!

علیرضا عالی بیگی
مدال آور المپیاد
سواد رسانه ای

تصور کنین در حال تماشای بخش هیجان انگیز یک فیلم

ترسناک هستین، نفس ها در سینه حبس، چشم ها نیمه باز و هر لحظه ممکنه با آشکار شدن روح داستان به هوا پیرین! موسیقی متن فیلم هم به افزایش ترس و ضربان قلب شما کمک می کنه، در این حال ناگهان به جای اون موسیقی مخصوص زهره ترک کردن، آهنگ پلنگ صورتی پخش می شه...!

یا برعکس، وقتی در حال تشویق آدم خوبه داستان فیلم هستین، یهو موسیقی هیجان انگیز یا ترسناک در متن فیلم پخش شه و این فکر رو در شما ایجاد کنه که: «وای، نکنه این شخصیت خوب یهو به یه دلک ترسناک تبدیل شه!»

این مثال ها تنها بخشی از اهمیت موسیقی متن در فیلم ها یا حتی تبلیغات بازرگانی و... رو نشون می ده، در موقعیت اول که ترس مخاطب عزیزمون تبدیل به روده بر شدن از خنده می شه، به اصطلاح «موسیقی مخصوص» اشاره شد، شاید پرسید موسیقی مخصوص دیگه چه صیغه ایه؟!

اگر صدای بوم بوم قلبتون رو هنگام تماشای بخش نه چندان هیجان انگیز یک فیلم ترسناک با بخش اصل کاری اون مقایسه کنین، متوجه تفاوت قابل توجهی میشین؛ این تفاوت فقط با یه داستان جذاب به وجود نمیداد بلکه موسیقی متن هم تأثیر زیادی در ایجاد این تفاوت بزرگ داره. با توجه به تحقیقات کارشناسان و دانشمندان، این نوع موسیقی ها بر اساس فضای حاکم بر اثر به گونه ای طراحی می شن که بر ضربان قلب و ایجاد استرس تأثیرگذار هستن، حتی گاهی در بخش حساس فیلم، موسیقی شنیده نمیشه ولی زیر صدایی وجود داره که حس میشه و به طور ناخودآگاه بر ما اثر میذاره!

این که برخی از موسیقی های متن به صورت غیرمستقیم بر ذهن و قلب ما تأثیر میذارن درست، ولی برخی از این موسیقی ها به صورت مستقیم و ارادی در قلب و ذهن ما حک میشن و حتی باعث به یاد آوردن یک فیلم از روی موسیقی متن اون میشن، اهمیت زیبایی موسیقی متن به گونه ای است که یک آهنگساز مطرح مانند هانس زیمر، پول هنگفتی بابت همکاری با تیم سازنده یک فیلم می گیره، زیرا تنها اسم او باعث تمام شدن بلیت های اون فیلم در گیشه می شه...!

فیلم ها، تبلیغات و آثار هنری دیگه مثل به صخره یخی هستن، بخشی که روی آبه و دیده می شه در برابر عظمت تشکیلات زیر آب چندان بزرگ به نظر نمیداد. پس بیاید از این به بعد به چیز ی بیشتر از بازیگران یک فیلم دقت کنیم؛ راستی! تا حالا تیراژ آخر یک اثر هنری رو تا آخر گوش کردین...؟!

سواد رسانه ای

ضمیمه نوجوان

شماره ۴۲ ■ ۱۱ دی ۱۳۹۹

نوجوان
جوان